

Ruimtelijke onderbouwing Herinrichting
water-/weginfrastructuur Deinum-
Marsum

gemeente
Menameradiel

goed foarelkoar

VASTGESTELD

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

**Ruimtelijke onderbouwing Herinrichting
water-/weginfrastructuur Deinum-
Marsum**

V A S T G E S T E L D

Inhoud

Toelichting + bijlagen

2 november 2017

Projectnummer 148.00.01.13.02

Ruimte voor de leefomgeving

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Ligging van projectgebied	4
1.2	Aanleiding	4
1.3	Achtergronden en geldende juridisch-planologische kaders	5
1.4	Concrete ruimtelijke ingrepen en werkzaamheden	6
1.5	Doelstelling	9
1.6	Leeswijzer	10
2	Beleidskader	11
2.1	Rijksbeleid	11
2.2	Provinciaal beleid	13
2.2.1	Plannen en programma's	13
2.2.2	Verordeningen	14
2.3	Regionaal beleid	16
2.4	Gemeentelijk beleid	17
3	Omgevingsaspecten	18
3.1	Erfgoed	18
3.1.1	Archeologie	18
3.1.2	Cultuurhistorie	20
3.2	Water	21
3.3	Ecologie	23
3.4	Externe veiligheid	25
3.5	Hinder van bedrijven en voorzieningen	26
3.6	Geluidhinder	27
3.7	Luchtkwaliteit	27
3.8	Bodemkwaliteit	28
3.9	Overig	29
3.9.1	M.e.r.-verantwoording	29
3.9.2	Kabels en leidingen	29
3.9.3	Explosieven	29
3.9.4	Vliegbasis Leeuwarden	30
4	Uitvoerbaarheid	31
4.1	Economische uitvoerbaarheid	31
4.1.1	Grondexploitatie	31
4.1.2	Planschadeverhaal	31
4.1.3	Conclusie	31
4.2	Maatschappelijk uitvoerbaarheid	32
4.2.1	Procedure om omgevingsvergunning	32

4.2.2	Overleg ex. art. 3.1.1 Bro	32
4.2.3	Tervisielegging ontwerp	32

Bijlagen

Bijlage 1. Illustratie

Bijlage 2. Archeologisch onderzoek

Bijlage 3. Watertoets

Bijlage 4. Ecologisch onderzoek

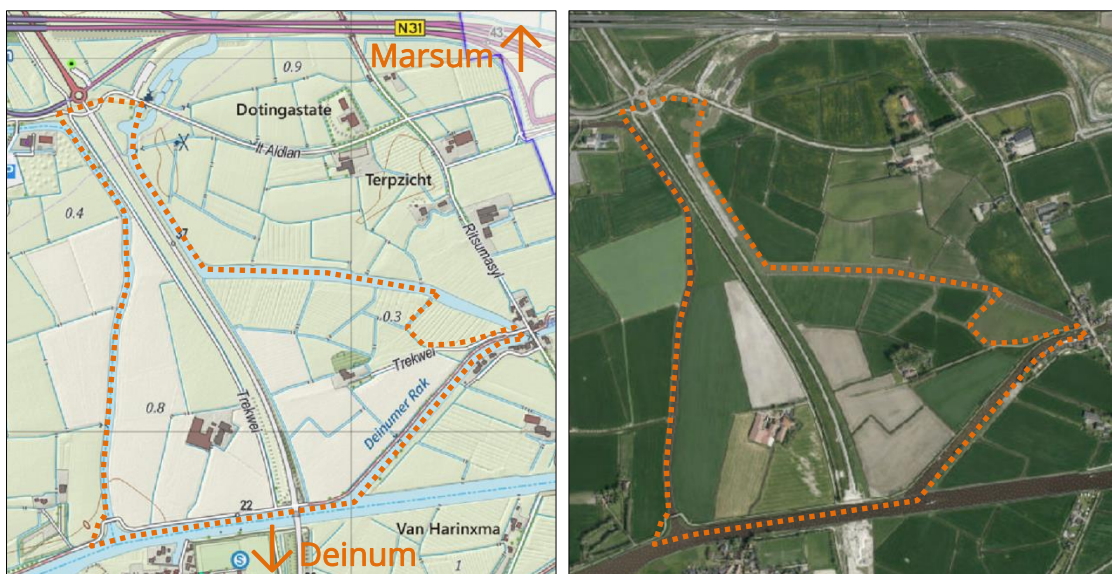
Bijlage 5. Explosievenonderzoek

Bijlage 6. Schetsontwerp

1 Inleiding

1.1 Ligging van projectgebied

Het projectgebied van deze ruimtelijke onderbouwing wordt gevormd door diverse percelen in het gebied tussen Deinum en Marsum. De exacte ligging blijkt uit de begrenzing van het project op de verbeelding hiervan (zie illustratie in bijlage 1). Het in onderstaande figuur opgenomen kaartmateriaal geeft tevens een concrete indruk van het projectgebied en omgeving.

Figuur 1. Topografische kaart (links) en luchtfoto (rechts) van projectgebied e.o.

Globaal genomen ligt het projectgebied tussen de Ballensfeart (Menamer Feart) aan de westkant, het Van Harinxmakanaal bij Deinum en het Deinumers Rak naar Ritsumasyl aan de zuidkant, de Marsumer (Ingelumer) Feart naar Marsum aan de oostkant en ten zuiden van het verkeersknooppunt in de N31/Haak om Leeuwarden bij Marsum.

1.2 Aanleiding

Aanleiding voor deze ruimtelijke onderbouwing is de voorgenomen herinrichting van het gebied tussen Deinum en Marsum. Het gaat om het gebied dat ingesloten ligt tussen de Ballensfeart, Marsumer Feart, Deinumers Rak en het Van Harinxmakanaal. De voorgenomen herinrichting wordt ingegeven door het verwijderen van de N31 waarbij opruimwerkzaamheden aan asfalt, berm en berm sloten plaatsvinden. Vanwege de herinrichting is een hervekaveling nodig. Kavels en ontsluitingen worden hersteld, alsmede de waterhuishouding door het dempen en graven van sloten. Op het planvoornemen is meer specifiek ingegaan in paragraaf 1.4.

1.3 Achtergronden en geldende juridisch-planologische kaders

Herziening bestemmingsplan buitengebied (en beheersverordening)

Momenteel wordt gewerkt aan een algehele herziening van het deels ter plaatse geldende bestemmingsplan buitengebied dat van 2007 dateert. De doorloop van een dergelijk complex plan met een groot aantal uiteenlopende belangen neemt tijd in beslag. Het oude bestemmingsplan is in september 2007 onherroepelijk geworden. Met een maximale houdbaarheidstermijn van 10 jaar van dit plan, nog opgesteld onder vigeur van de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO), verloopt deze in september 2017.

De vraag ligt momenteel voor om binnen afzienbare tijd enkele inrichtingszaken in het landelijke gebied tussen Marsum en Deinum te gaan regelen, voortkomend uit de gebiedsontwikkeling vanwege de Haak om Leeuwarden. Een deel van de gronden ligt in het bestemmingsplan voor het buitengebied. Het kaartmateriaal van de voorgenomen werkzaamheden als getoond in figuur 2 in het gebied tussen Deinum en Marsum omsluit ook gronden waar in het tracébesluit naar wordt verwezen.

De Haak om Leeuwarden

De Haak om Leeuwarden is de werknaam van het Tracébesluit Rijksweg 31 Leeuwarden, waarmee de ontwikkeling van nieuwe weginfrastructuur ter ontsluiting van Leeuwarden is geregeld. Dit tracébesluit is op de locatie van de vroegere Westergoabrêge en de toeleidende provinciale weg N31 (Westergoawei) van toepassing. Hiermee geldt voor een deel van de nu te herinrichten gronden niet het bestemmingsplan buitengebied maar het nadien van rijksweg op 26-02-2010 genomen tracébesluit.

In deel I van het daadwerkelijke tracébesluit is voor 'Deeltraject 1: Noord' het volgende besloten: *"de bestaande N31 vanaf Marsum tot aansluiting N359 bij Deinum wordt aan het verkeer onttrokken en verwijderd, inclusief de brug over het Van Harinxmakanaal"*. De oude infrastructuur (brug en weg) is op kaartoverzichten aangemerkt als 'aan functie te onttrekken'.

In deel II, betreffende de toelichting op het tracébesluit, is een nadere toelichting op de invulling van het gebied gegeven, te weten: *"In het gebied tussen Deinum en Marsum zal de Marsumer Feart weer verbonden worden met de Ballensfeart. Hiervoor wordt een vaste brug in de Trekwei gerealiseerd. De gebiedsontwikkeling 'Nieuw Stroomland' ontwikkelt dit gebied en bepaalt de exacte locatie. De gemeente Menaldumadeel zal de gebiedsinrichting voor zover nodig in een bestemmingsplan vastleggen."*[bron: p.20, deel II, Tracébesluit Rijksweg 31 Leeuwarden]

Gebiedsontwikkeling Deinum - Marsum

Het werk aan de gebiedsontwikkeling wordt namens de Provinsje Fryslân door het Provinciaal Projectbureau Vrij-Baan gecoördineerd. De wens van het projectbureau is om de voorgenomen herinrichtingswerkzaamheden vanaf 1 augustus 2017 te gaan uitvoeren.

De voorgenomen ontwikkelingen zullen in het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied worden opgenomen maar de verwachting is niet dat dit plan op het gewenste moment medio 2017 al geheel door de procedure is. Hierom worden de voornemens middels een eigenstandige en uitgebreide procedure om omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) mogelijk gemaakt.

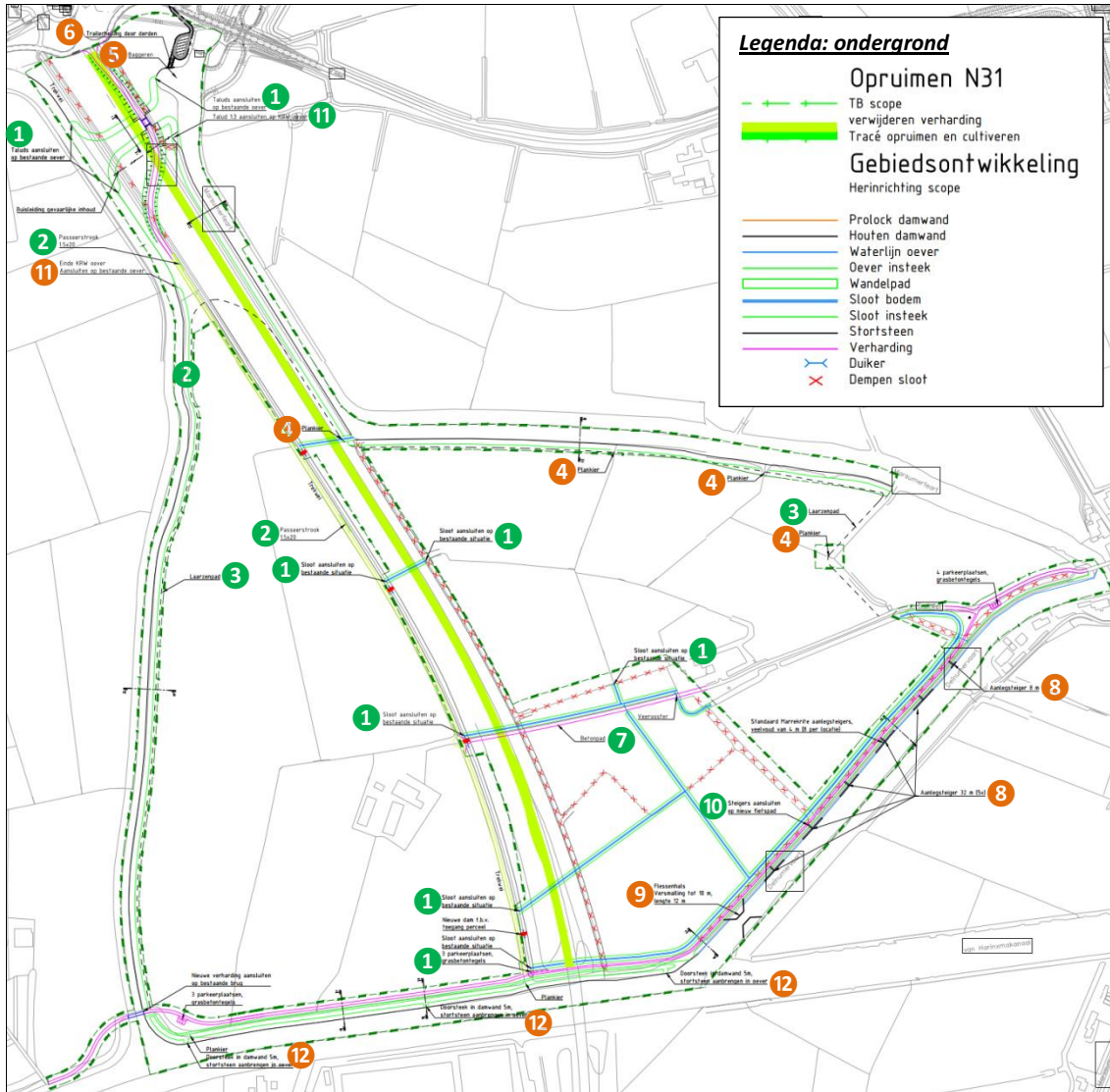
1.4 Concrete ruimtelijke ingrepen en werkzaamheden

Het in navolgende figuur 2 opgenomen kaartmateriaal betreft de zogeheten scopetekening waarin de voorgenomen ruimtelijke ingrepen en de te verrichten werkzaamheden zichtbaar zijn gemaakt. In de bijlagen is een vergrote kaart hiervan opgenomen waarbij ook dwarsprofielen zijn getoond. De toelichtende teksten van de scopetekening in figuur 2 zijn onleesbaar en daarom in de legenda met een corresponderende nummering verklaard. Ook is een legenda van de ondergrond opgenomen waaruit de inrichtingswerkzaamheden in het gebied kunnen worden afgeleid. Het kaartmateriaal maakt de voorgenomen ruimtelijke ingrepen en werkzaamheden zichtbaar. Kort gezegd wordt het volgende uitgevoerd.

De bermsloot langs de oostzijde van de te verwijderen N31 wordt gedempt. Daarbij zal de Marsumer Feart worden verbonden met de Ballensfeart. In de Trekwei (de bestaande en te behouden parallelweg langs de N31) wordt een brug gerealiseerd over deze nieuwe waterverbinding. Natuurvriendelijke oevers worden aan de zuidzijde van de Marsumer Feart, de oostzijde van de Ballensfeart en de noordzijde van het Van Harinxmakanaal aangebracht. Het realiseren van natuurvriendelijke oevers komt voort uit de uitvoering van de beleidsmaatregel Kaderrichtlijn Water, (KRW). Vanwege de natuurvriendelijke oever langs het Van Harinxmakanaal wordt de Trekwei enigszins noordwaarts opgeschoven.

Ook het fietspad langs het Deinumer Rak wordt opgeschoven en verbreed. Hiertoe wordt de huidige sloot parallel aan het Deinumer Rak verplaatst. Dit betekent dat de sloot wordt gedempt en verderop noordwaarts opnieuw zal worden gegraven. In het Deinumer Rak worden aanlegvoorzieningen gerealiseerd (dit zijn standaard Marrekrite-steigers met een lengte in een veelvoud van 4 m) die op het fietspad aansluiten. Eén kleine steiger van 8 m wordt geheel aan de noordzijde nabij Ritsumasyl gerealiseerd. De andere vijf steigers ten zuiden hiervan hebben een lengte van elk 32 m. In de monding van het Deinumer Rak wordt een versmalling (flessenhals) tot 10 m over een lengte van 12 m aangebracht om grote schommelingen in de waterstanden bij Ritsumasyl vanwege vaarverkeer in het Van Harinxmakanaal tegen te gaan.

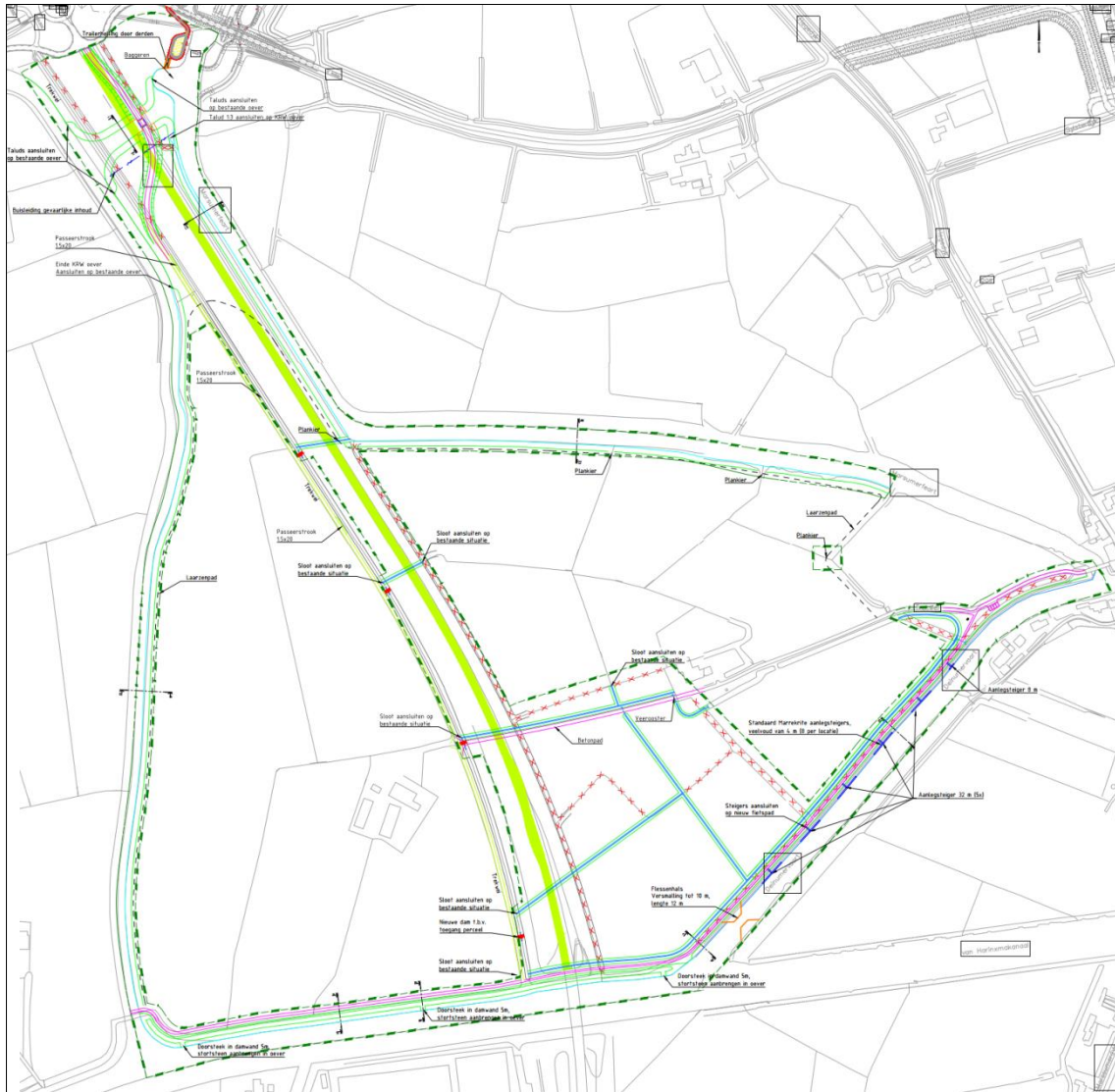
Langs de Marsumer Feart aan de oostzijde en Ballensfeart aan de westzijde van het projectgebied wordt verder een laarzenpad door middel van het aanbrengen van plankieren gecreëerd. Hiermee wordt het mogelijk dat een 'rondje' in het projectgebied kan worden gelopen. Geheel aan de noordzijde van het projectgebied wordt nabij de reeds bestaande sluisvoorziening aan It Aldlân een trailerhelling aangebracht. Hiervoor zal worden gebaggerd. In deze omgeving zal ook een kijkhut worden gerealiseerd.

Legenda: nummering

1 Sloot c.q. taluds aansluiten op bestaande situatie 2 Passeerstrook 1,5 x 20 m 3 Laarzenpad 4 Plankier	5 Baggeren 6 Trailerhelling door derden 7 Betonpad 8 Aanlegsteigers (5 x 32 m en 1 x 8 m) 9 Flessenhals, versmalling tot 10 m	10 Steigers aansluiten op nieuw fietspad 11 Aansluiting talud/oever op KRW 12 Doorsteek in damwand 5 m, stortsteen aanbrengen in oever

n.b.: De opgenomen kleuraanduidingen **groen/oranje** maken duidelijk wat globaal genomen met een lichte/reguliere procedure al wel vergunbaar was op grond van het geldende juridisch-planologische kader (0) en wat met voorliggende zwaardere/uitgebreide procedure om omgevingsvergunning nu vergunbaar wordt (0).

Figuur 2. Planvoornemen voor de herinrichting van het gebied Deinum-Marsum [bron: Scopetekening, 11-04-2017].

Verschillende voorgenomen ruimtelijke ingrepen en werkzaamheden zijn (met een lichte/reguliere vergunningenprocedure) op grond van het geldende bestemmingsplan al wel mogelijk, andere niet of slechts gedeeltelijk waarvoor een zwaardere/uitgebreide procedure om omgevingsvergunning moet

worden doorlopen. Dit is zo mogelijk zichtbaar gemaakt in vorenstaande figuur 2. Over het vergunnen kan het volgende worden opgemerkt:

- Met omgevingsvergunning (de reguliere procedure) is in de bestemming 'landelijk gebied' van het geldende bestemmingsplan de aanleg van landbouwontsluitingswegen, voet-, fiets- en ruiterspaden mogelijk, inclusief eventuele kunstwerken. Hiervan kan gebruik worden gemaakt ten aanzien van de voorgenomen verlegging en verbreding van het bestaande fiets-/wandelpad langs het Deinumer Rak (dus vanaf de plek van ongeveer de voormalige Westergoabrêge over het Van Harinxmakanaal tot aan Ritsumasyl). Voor de te realiseren Marrekrite-steigers in het Deinumer Rak dient een uitgebreide procedure te worden doorlopen, zo ook voor realisatie van de flessenhals.
- Op de reguliere procedure voor omgevingsvergunning kan echter slechts gedeeltelijk aanspraak worden gemaakt voor het verleggen van de weg vanwege de natuurvriendelijke oever die langs het Van Harinxmakanaal tussen de Ballensfeart en het Deinumer Rak wordt gerealiseerd. Dit routedeel is namelijk opengesteld voor autoverkeer vanwege de aanwonenden van de Trekwei. De aanleg van wegen (en ook het verplaatsen van bestaande wegen) is niet passend binnen het geldende bestemmingsplan, zoals het naar het oosten verleggen van de Trekwei. De aanleg van een brug in een bestaande weg kan weer wel, maar bij een nieuwe/verlegde weg geldt hetzelfde dat dit niet kan. Dat laatste is nu het geval.

1.5 Doelstelling

Uit de voorgenomen plannen blijken verschillende zaken die niet of slechts gedeeltelijk in het geldende bestemmingsplan passen en daarom ook niet met een reguliere procedure kunnen worden vergund. Om de voorgenomen plannen in het plangebied mogelijk te maken dient een ruimtelijke procedure te worden doorlopen.

Ruimtelijke procedure artikel 2.12, onder 1, lid a, sub 3 Wabo

De vorengenoemde plannen worden middels het volgen van een procedure artikel 2.12, onder 1, lid a, sub 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) mogelijk gemaakt. Dit betreft een uitgebreide procedure om omgevingsvergunning. Met een dergelijke procedure wordt omgevingsvergunning verleend voor het afwijken van een geldend bestemmingsplan.

Een omgevingsvergunning herzielt het bestemmingsplan niet, maar is te beschouwen als een uitzondering die wordt gemaakt ten aanzien van de regels zoals die zijn opgenomen in het geldende bestemmingsplan. Een omgevingsvergunning geeft geen beheerregeling. Een omgevingsvergunning volgt een procedure die vergelijkbaar is met die van een bestemmingsplan.

Goede ruimtelijke onderbouwing

Een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan moet samengaan met een goede ruimtelijke onderbouwing. Hierin is uiteengezet of er vanwege een planvoornemen sprake is van een goede ruimtelijke ordening. In voorliggende ruimtelijke onderbouwing is de uitvoerbaarheid van het planvoornemen verantwoord. Daarnaast omvat de ruimtelijke onderbouwing een verbeel-

ding (plancontour). Hiermee is het mogelijk om plannen in een digitale omgeving weer te geven en de locatie daarvan vast te leggen (geometrische plaatsbepaling). De illustratie hiervan geldt als bijlage 1.

1.6 Leeswijzer

Na de inleiding in dit hoofdstuk is in hoofdstuk 2 ingegaan op relevant overheidsbeleid. Een omschrijving van de omgevingsaspecten betreffende de planologische en milieukundige randvoorwaarden is daaropvolgende in hoofdstuk 3 opgenomen. Tot slot is in hoofdstuk 4 de (economische en maatschappelijke) uitvoerbaarheid uiteengezet.

Bijlagen

Bij deze ruimtelijke onderbouwing gelden verder enkele bijlagen. Hiervan is ter afsluiting een overzicht gegeven.

2 **Beleidskader**

Ruimtelijke ontwikkelingen moeten passen binnen wetten, regels en beleid van het Rijk, de provincie, eventueel regionaal gevoerd beleid op intergemeentelijk niveau en de gemeente.

2.1 **Rijksbeleid**

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

Op 13-03-2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht geworden. In de SVIR is de visie van de rijksoverheid op de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040 aangegeven. Dit betreft een integraal kader dat de basis vormt voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. In de SVIR is gekozen voor een selectieve inzet van het rijksbeleid waarbij 13 nationale belangen aan de orde zijn die in de SVIR verder gebiedsgericht zijn uitgewerkt in concrete opgaven voor de diverse onderscheiden regio's. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden meer beleidsvrijheid op het terrein van de ruimtelijke ordening gekregen; het Kabinet is van mening dat provincies en gemeenten beter op de hoogte zijn van de actuele situatie in de regio en de vraag van bewoners, bedrijven en organisaties en daardoor beter kunnen afwegen welke (ruimtelijke) ingrepen in een gebied nodig zijn.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (2011)

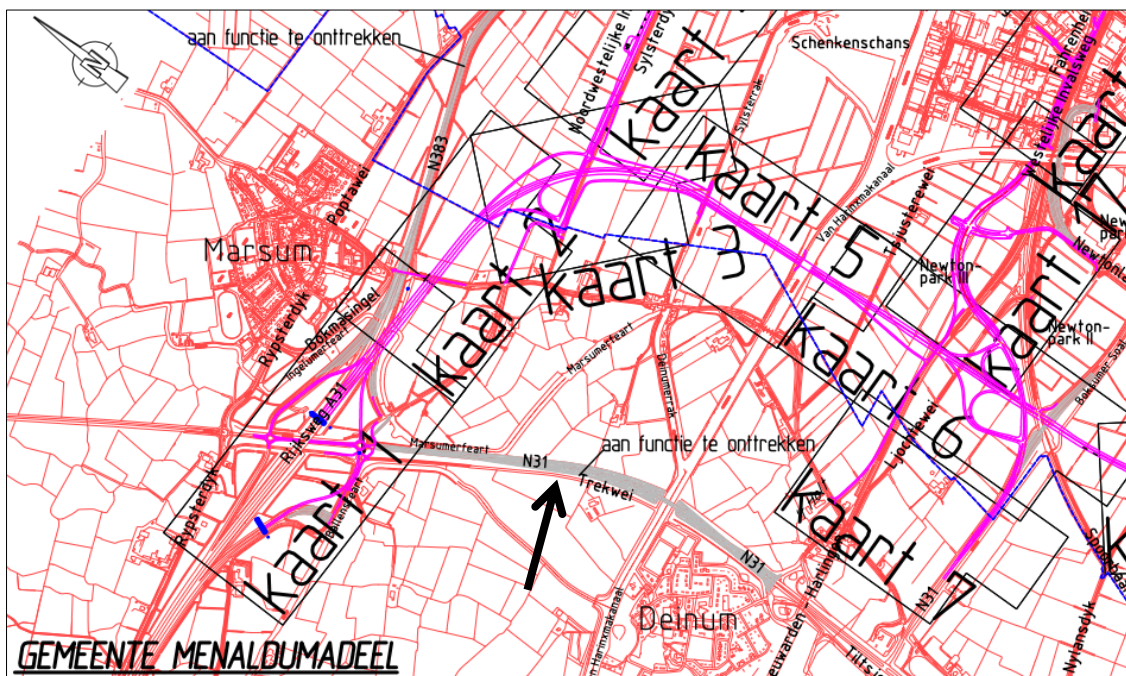
De Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt de basis voor het stellen van algemene regels, op te nemen in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Die regels richten zich primair op gemeenten, die het eerstverantwoordelijke overheidsniveau zijn voor de inhoud van ruimtelijke plannen. In het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' (Barro, 07-12-2011), ook wel bekend onder de naam AMvB Ruimte, zijn de nationale belangen uit de SVIR voorzien van juridische kaders, waarmee de doorwerking van de nationale belangen op ruimtelijk gebied is geborgd. Uit het Barro blijkt dat voor de voorgenomen plannen in relatie tot het projectgebied geen sprake is van specifieke aspecten van nationaal belang.

Tracébesluit Rijksweg 31 Leeuwarden (2010)

Op 26-02-2010 is het Tracébesluit Rijksweg 31 Leeuwarden (werknaam: De Haak om Leeuwarden) door de Minister van Verkeer en Waterstaat, in overeenstemming met de Minister van VROM, vastgesteld. Het tracébesluit ziet toe op de ontwikkeling van nieuwe weginfrastructuur ter ontsluiting van Leeuwarden. In figuur 3 is de overzichtskaart van het Tracébesluit weergegeven. Hieruit blijkt dat het projectgebied deels betrekking heeft op gronden die in het Tracébesluit zijn opgenomen. Dit betreft de N31 die op de kaart staat aangegeven als 'aan functie te onttrekken'. Aan de noordzijde sluit het projectgebied verder aan op de nieuwe weginfrastructuur van de Haak om Leeuwarden die reeds met het tracébesluit is gerealiseerd.

Een en ander is in deel I van het daadwerkelijke tracébesluit als zijnde 'Deeltraject 1: Noord' uitgewerkt, te weten onder de punten:

- 2: het aanleggen van twee rotondes voor de afwikkeling van het verkeer op het onderliggende wegennet bij de aansluiting Marsum en het wijzigen van 3 van de 4 toe-/afritten, en;
- 6: de bestaande N31 vanaf Marsum tot aansluiting N359 bij Deinum wordt aan het verkeer onttrokken en verwijderd, inclusief de brug over het Van Harinxmakanaal.

Figuur 3. Overzichtskarta Tracébesluit N31 - kaart 0, het deel in het projectgebied is aangepijld

De Haak om Leeuwarden is medio december 2014 in gebruik genomen. De N31 tussen Marsum tot voorbij de brug over het Van Harinxmakanaal bij Deinum is vanaf dat moment buiten gebruik gesteld. Daaropvolgend is de brug over het Van Harinxmakanaal eind december 2015 verwijderd. Het zuidelijke deel van de weg (tussen de rotonde naar Boksum en het Van Harinxmakanaal is al opgeruimd en met de gebiedsontwikkeling Deinum-Oost van een nieuwe functionele invulling voorzien (woningbouw, sport- en groenvoorzieningen, water-/weginfrastructuur e.d.). Met voorliggende ruimtelijke onderbouwing wordt nu ook het noordelijke deel van de weg tot de rotonde ter hoogte van Andringastate bij Marsum definitief opgeruimd en wordt ook dit gebied heringericht.

In deel II, betreffende de toelichting op het tracébesluit, is vermeld dat bij de ontwikkeling van het Tracébesluit aanvullende afspraken zijn gemaakt met omwonenden/direct betrokkenen en de betreffende gemeenten die bij raadsbesluit zijn bekrachtigd. De afspraken zijn niet in het Tracébesluit geregeld, maar doorlopen voor zover dat nodig is een gemeentelijke (planologische) procedure. Wel maken de afspraken deel uit van het project Rijksweg 31 Leeuwarden en worden hieruit (deels) bekostigd.

Realisatie van de afspraken loopt parallel aan de uitvoering van het Tracébesluit. Hierbij is in relatie tot het projectgebied van de nu voorliggende ruimtelijke onderbouwing gedacht aan het volgende:

- in het gebied tussen Deinum en Marsum zal de Ingelumer Feart weer verbonden worden met de Ballensfeart. Hiervoor wordt een vaste brug in de Trekwei gerealiseerd. De gebiedsontwikkeling 'Nieuw Stroomland' ontwikkelt dit gebied en bepaalt de exacte locatie. De gemeente Menaldumadeel zal de gebiedsinrichting voor zover nodig in een bestemmingsplan vastleggen.

De nu voorgenomen plannen worden middels een uitgebreide procedure om omgevingsvergunning mogelijk gemaakt. Te zijner tijd wordt de gerealiseerde situatie in een bestemmingsplan vastgelegd.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Plannen en programma's

Streekplan Fryslân 2007

Het geldende ruimtelijk beleid van Provinsje Fryslân is opgenomen in het op 13-12-2006 vastgestelde Streekplan Fryslân 2007. Het streekplan bevat de provinciale kaders waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen moeten plaatsvinden. Centraal staat het begrip 'ruimtelijke kwaliteit'. Hiermee is bedoeld dat in ruimtelijke plannen, in ontwerpen en in de uitvoering expliciet gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde worden toegevoegd aan de omgeving. Hiermee wordt op de langere termijn een doelmatig gebruik en herkenbaarheid van de ruimte gewaarborgd. Het betekent ook een ruimtelijke inrichting die bijdraagt aan duurzame ontwikkeling waarmee wordt voorzien in de behoeften van de huidige generatie, zonder daarbij de behoeften van toekomstige generaties in gevaar te brengen. De provincie wil deze doelstellingen koppelen aan een krachtige sociaaleconomische ontwikkeling in een leefbare omgeving.

Realisering van de Haak om Leeuwarden is genoemd in het streekplan als zijnde essentieel voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling en een betere ontsluiting van Leeuwarden en voor de doorstroming van Rijksweg 31. Daarbij is aangegeven dat bij realisatie een integrale gebiedsontwikkeling aan de orde zal zijn. Provinsje Fryslân geeft aan dat een ruimtelijke visie op het gebied rond Leeuwarden-West, Marsum en Deinum dient te worden opgesteld. Met ontwikkeling van een visie op de westelijke stadsrandzone [Intergemeentelijke Structuurvisie Nieuw-Stroomland, zie §2.3] is hieraan invulling gegeven.

Grutsk op 'e romte (2014)

Provinciale Staten hebben op 26-03-2014 het document Grutsk op 'e Romte als thematische structuurvisie over landschap en cultuurhistorie vastgesteld. In deze thematische structuurvisie zijn landschappelijke en cultuurhistorische structuren van provinciaal belang in samenhang geanalyseerd en gewaardeerd. Het doel hiervan is behoud en verdere ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit door middel van informeren, inspireren en adviseren. Op deze wijze verwacht Provinsje Fryslân de doorwerking van provinciale belangen in ruimtelijke plannen van gemeenten, rijk en provincie te borgen.

Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan (2011)

Het hoofddoel van het van oorsprong uit 2007 daterende en in 2011 herziene Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan (PVVP) is het realiseren van een duurzaam verkeer- en vervoersysteem in Fryslân dat

dient te voldoen aan de verplaatsingsbehoefte van inwoners en bezoekers en de behoefte om goederen te transporteren, dat dient bij te dragen aan de versterking van de economie, dat veilig dient te zijn en dat schade aan natuur, landschap en milieu weet te beperken. Met het PVVP wordt vormgegeven aan de bereikbaarheid, mobiliteit en veiligheid van Fryslân. Provinsje Fryslân doet dit met een ambitieus en realistisch investeringsprogramma voor wegen en vaarwegen, met een nieuwe toekomstvisie voor het openbaar vervoer en een maatregelenpakket voor het fietsverkeer.

Het project Haak om Leeuwarden is in het PVVP benoemd als zijnde een gewenst infrastructureel rijksproject ten behoeve van het oplossen van knelpunten in het rijkswegennet.

Wat betreft voorliggende ruimtelijke onderbouwing is verder van belang dat het PVVP zich wat betreft de recreatievaart primair richt op de vier grootste doelgroepen: grotere zeilschepen (Azm en Bzm), open zeilboten en kleinere kajuitzeilboten (Czm), grotere motorboten (Cm en Dm) en snelle motorboten (aanwijzing gebieden). Voor het Van Harinxmakanaal geldt ten aanzien van de recreatievaart categorie Azm (vaarweg met verbindingsfunctie voor grote zeil- en motorboten). Voor de aangegeven categorieën vaarwegen gelden op grond van het PVVP vastgestelde maten ten aanzien van doorvaartbreedte en -hoogte van kunstwerken en diepte van de vaarweg. Indien geen behoefte aan een bepaalde maatvoering bestaat of als de kosten hiervoor te hoog zijn, dan kan hiervan worden afgeweken.

Het zuidelijke deel van het projectgebied, langs het Van Harinxmakanaal en het Deinumer Rak, is verder een onderdeel van het zogeheten fietsroutennetwerk. Ritsumasyl is als knooppunt 77 in dit netwerk aangemerkt. Voorliggende plannen voorzien in een opwaardering van dit fietstraject.

Bereikbaarheidsprogramma: Leeuwarden Vrij-baan! (2010)

De Haak om Leeuwarden maakt onderdeel uit van het Bereikbaarheidsprogramma Leeuwarden Vrij-Baan! Zo maken we Fryslân beter bereikbaar. Leeuwarden Vrij-baan betreft een groot en meerjarig infraprogramma, met ongeveer veertig projecten, dat loopt van 2010 tot 2020. Bereikbaarheid is noodzakelijk voor de sociale en economische toekomst van de regio. Het doel van Leeuwarden Vrij-Baan is de bereikbaarheid te verbeteren en te waarborgen. Alle gebruikers van de wegen in en om Leeuwarden profiteren hiervan. Dankzij Leeuwarden Vrij-Baan nemen de files af, neemt de veiligheid toe en worden stad en regio veel aantrekkelijker voor bewoners, bedrijfsleven en bezoekers. Rijkswaterstaat, Provinsje Fryslân en de gemeente Leeuwarden zetten zich hiervoor gezamenlijk in. In tien jaar tijd worden alle werkzaamheden van de betrokken partijen zorgvuldig op elkaar afgestemd om de werkzaamheden zo efficiënt mogelijk te laten verlopen en de overlast te beperken.

2.2.2 Verordeningen

Verordening Romte Fryslân 2014

Op 25-06-2014 is de Verordening Romte Fryslân 2014 vastgesteld. De verordening stelt concrete regels die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen (uit het streekplan, maar ook daarna opgestelde structuurvisies) doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. In de verordening is onderscheid gemaakt tussen bestaand stedelijk gebied en landelijk gebied. Het projectge-

bied ligt in het landelijk gebied. Het voornemen van een landschappelijke herinrichting van water- en weginfrastructuur vanwege de gebiedsontwikkeling rondom de Haak om Leeuwarden is passend.

Vaarwegenverordening Fryslân 2014

Gemeenten dienen ontwikkelingen die belemmerend zijn voor het functioneren en de verdere ontwikkeling van het vaarwegennet te voorkomen. Bij de totstandkoming van een ruimtelijk plan moet dan ook met de door de provincie gestelde eisen in de Vaarwegenverordening Fryslân 2014 rekening worden gehouden. Voor alle vaarwegen voor de beroeps- en recreatievaart zijn beheerzones vastgelegd waarbinnen in beginsel een verbod voor bouwwerken, houtopstanden en werkzaamheden geldt die het functioneren van de vaarweg zouden kunnen beïnvloeden. In en langs het projectgebied liggen diverse watergangen, te weten:

- het Van Harinxmakanaal (provinciale vaarweg van lijst A met vaarwegdiepte -2,75 m en onderhoudsdiepte -4,25 m en in het PVVP aangewezen als CEMT-klasse Va en als recreatievaarklasse Azm);
- de Ballensfeart/Menamer Feart (provinciale vaarweg van lijst A met vaarwegdiepte -1,30 m en onderhoudsdiepte -1,50 m en in het PVVP aangewezen voor recreatievaarklasse Dm);
- het Deinumer Rak en de Marsumer Feart (in gemeentelijk beheer).

Voor activiteiten binnen de geldende beheers- en bebouwingsvrije zones dient ontheffing op grond van de vaarwegenverordening te worden verkregen. Overige watergangen (perceelsloten en dergelijke) kennen geen classificatie. Hiertoe gelden dan ook geen beheergrenzen en er zijn dan ook geen door de Provinsje Fryslân opgelegde bebouwingsvrije zones van toepassing. Wel kan ten behoeve van beheer en onderhoud een obstakelvrije zone en dus bebouwingsvrije zone vanwege Wetterskip Fryslân dan wel de Gemeente Menameradiel als beheerder van toepassing zijn.

Ontgrondingenverordening Friesland (1997)

Er is sprake van een ontgroning als het maaiveld wordt verlaagd. De bodem wordt dan door afgraving ontdaan van een grondlaag. Bij ontgronden dient te worden beschikt over een ontgrondingsvergunning, tenzij er een vrijstellingscategorie van toepassing is. In de Ontgrondingenverordening Friesland (in werking getreden op 01-01-1997) is in 'Artikel 2: Uitzonderingen' aangegeven dat de Ontgrondingenwet niet van toepassing is op tal van werkzaamheden. Wat betreft de ontgrondingen die met deze ruimtelijke onderbouwning mogelijk worden gemaakt, kunnen verschillende uitzonderingscategorieën van toepassing worden verklaard, te weten:

- a. ontgrondingen, bestaande uit het aanleggen of wijzigen van waterstaatswerken, waterkeringen daaronder begrepen, door of op last van rijk, provincie of waterschap uit te voeren.
- b. ontgrondingen bestaande uit:
  1. het aanleggen of wijzigen van wegen;
  2. het aanleggen, verruimen of verdiepen van watergangen ten behoeve van de waterhuishouding en/of de scheepvaart door het met de plaatselijke zorg daarvoor belaste openbaar lichaam.

Gezien de betrokkenheid van Provinsje Fryslân bij de totstandkoming van het plan is het verkrijgen van een ontgrondingsvergunning vanwege bovenstaande uitzonderingscategorieën niet nodig.

2.3 Regionaal beleid

Intergemeentelijke Structuurvisie Nieuw-Stroomland (2011)

In de Intergemeentelijke Structuurvisie Nieuw-Stroomland uit 2011 ontvouwen de gemeenten Leeuwarden, Littenseradiel en Menameradiel hun plannen voor het gebied ten zuiden en westen van Leeuwarden. Het gebied van de structuurvisie loopt in de gemeente Menameradiel tot aan de westzijde van Marsum door. Het projectgebied van deze ruimtelijke onderbouwing bevindt zich goeddeels in het structuurvisiegebied. Doel van de structuurvisie is om in het gebied ruimte te scheppen voor duurzame initiatieven ten behoeve van de transitie van Leeuwarden naar een zogenaamde 'Full Sustainable City'. Dat vergt de nodige afstemming om enerzijds aantasting van het landschap te voorkomen en anderzijds de ruimtelijke kwaliteit van het gebied met een scherpe overgang tussen stad en land te versterken.

Figuur 4. Fragment structuurvisiekaart

De structuurvisie heeft een ontwikkelingsrichting per deelgebied opgeleverd. Vooral tussen de Haak om Leeuwarden en huidige stadsrand van Leeuwarden bestaan goede mogelijkheden om de ambities te realiseren. Het gebied ten westen en zuiden van de Haak houdt een overwegend open karakter, met aandacht voor cultuurhistorisch bepaalde lijnen en elementen.

Het bij deze ruimtelijke onderbouwing betrokken projectgebied is als deelgebied '4a – cultuurlandschap' aangemerkt. De ruimtelijke ambities zijn onder meer:

- Versterken bestaand landschap en beplantingsstructuren;

- Fijnmazig en informeel karakter behouden;
- Barrières opheffen, doorgaande recreatieve routes en waterverbindingen ontwikkelen gebaseerd op cultuurhistorische wegen/paden en alleen langs wegen en erven opgaand groen.

Duurzaamheidsambities waarop in dit projectgebied wordt ingezet zijn:

- Productie van duurzame energie;
- Duurzaam grondgebruik ten behoeve van waterkwaliteit en waterberging in polder door verbreding sloten;
- Stimuleren fietsverbindingen ten behoeve van woon-werkverkeer.

Landschapsontwikkelingsplan (2004)

Het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) is in 2004 opgesteld door de Dienst Landelijk Gebied in opdracht van de provincie en de gemeenten binnen de Stadsregio Leeuwarden. In het LOP zijn zes koepelprojecten gedefinieerd. Deze koepelprojecten hebben als doel:

- ontwikkeling van de diversiteit aan landschappen en de relatie van deze landschappen met de stad;
- het verbeteren van de toegankelijkheid en uitstraling (herkenbaarheid en aantrekkelijkheid) van het (recreatieve) vaar-, fiets- en wandelpadennet-werk.

Handboek voor het Landschap (2013)

Het Handboek voor het Landschap is in de loop van 2013 opgesteld in opdracht van de Stadsregio Leeuwarden. Het handboek dient als methodiek om het LOP operationeel te maken ten behoeve van de landschappelijke inpassing van ruimtelijke plannen in de verschillende gemeenten. Het handboek geeft een actueel beeld van de drie landschapstypen Oude klei (Westergo en Oostergo), Jonge klei (Middelzeegebied) en het Veengebied (Lage Midden). Met dit schrijven is voor de Stadsregio een eenduidig landschapskader geformuleerd. Het document is voor ambtelijk gebruik en dient als toetsingsmethodiek, geïnspireerd vanuit het landschap. Het handboek sluit aan bij het huidige provinciale en gemeentelijke beleid en vormt hiermee het regionale landschapskader voor de Stadsregio Leeuwarden. In het document worden de actuele thema's behandeld, zoals stads- en dorpsranden, landelijk(e) (ge)bouwen, water, groen- en infrastructuur. Landschapsspecifieke richtlijnen voor deze thema's en handvatten voor de praktijk geven de gemeenten een methodiek waarmee zij deze ruimtelijke plannen landschappelijk kunnen inpassen en zo uitvoering kunnen geven aan de ambities vanuit het LOP en overig actueel ruimtelijk beleid.

2.4 Gemeentelijk beleid

Naast de reeds benoemde gemeentelijke bestemmingsplannen (in hoofdstuk 1) waarin het lokale beleid is vastgelegd ten aanzien van het landelijk gebied beschikt de gemeente verder niet over eigenstandige beleidstukken die relevant zijn voor voorliggend planvoornemen en het projectgebied.

3 Omgevingsaspecten

Uit de bestaande omgevings situatie kunnen (wettelijke) belemmeringen en/of voorwaarden voor een planvoornemen blijken. Uitgangspunt is dat er een goede omgevings situatie bestaat. In de volgende paragrafen zijn de randvoorwaarden voortkomend uit de omgevings aspecten voor het projectgebied beschreven en beoordeeld op eventuele beperkingen voor het planvoornemen.

3.1 Erfgoed

Normstelling en beleid

De Monumentenwet 1988 is per 01-07-2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze naar verwachting in 2019 in werking treedt. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

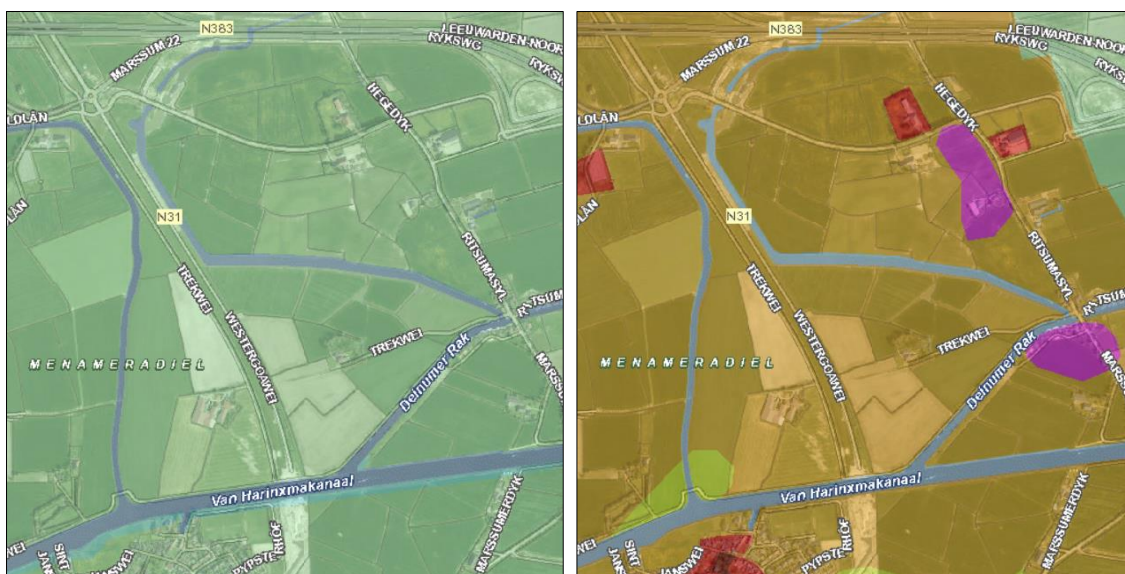
De Erfgoedwet bundelt en wijzigt een aantal wetten op het terrein van cultureel erfgoed. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Daarnaast dient ieder ruimtelijk plan een analyse van de overige cultuurhistorische waarden van het projectgebied te bevatten. Voor zover in een projectgebied sprake is van erfgoed, dient op grond van voorgaande dan ook aangegeven te worden op welke wijze met deze cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten archeologie rekening wordt gehouden.

Voor het onderzoek naar erfgoed wordt uitgegaan van de Cultuurhistorische Kaart 2 ([CHK2](#)) van de Provincie Fryslân, waar ook de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra ([FAMKE](#)) deel van uit maakt. Op deze kaarten is informatie opgenomen over archeologische en cultuurhistorische waarden.

3.1.1 Archeologie

Toetsing

Op de FAMKE zijn voor het gemeentelijk grondgebied de bekende als wel de te verwachten archeologische waarden aangegeven. Daarbij worden twee verschillende onderzoeksperioden onderscheiden, te weten Steentijd-Bronstijd en IJzertijd-Middeleeuwen. Voor de eerstgenoemde periode geldt in het gehele projectgebied het provinciaal advies dat 'geen onderzoek noodzakelijk' is. Voor de periode IJzertijd-Middeleeuwen wordt door Provincie Fryslân in het projectgebied hoofdzakelijk een 'karterend onderzoek 1' (in oranje) aanbevolen. Dit houdt in dat archeologisch onderzoek noodzakelijk is bij ingrepen die groter zijn dan 500 m² en die dieper reiken dan 0,30 m. Voor het gebied bij het bruggetje over de Ballensfeart is het advies 'karterend onderzoek 2' (in geel) van toepassing. Hier geldt een onderzoeksverplichting bij ingrepen groter dan 2.500 m².

Figuur 5. FAMKE voor onderzoeksperiode Steentijd-Bronstijd (links) en IJzertijd-Middeleeuwen (rechts)

Archeologisch onderzoek

BUREAUSTUDIE

Om nader inzicht te krijgen in de archeologische waarde van onder meer het projectgebied van deze ruimtelijke onderbouwing is in 2014 in opdracht van Provincie Fryslân een archeologisch bureauonderzoek¹ door De Steekproef uitgevoerd die als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing is opgenomen. In de bureaustudie is vastgesteld welke ter herinrichten delen in aanmerking komen voor nader archeologisch onderzoek door middel van grondboringen.

Met een oplegnotitie² van 14-12-2016 is aan de hand van de projecttekening van onder meer de gebiedsontwikkeling Marsum-Deinum door De Steekproef geadviseerd om booronderzoek te verrichten voor die bodemingrepen die dieper gaan dan 30 cm én die in een zone liggen waarvoor verkennend archeologisch onderzoek wordt voorgeschreven zijn, te weten:

- het graven van nieuwe sloten, circa 1.025 m lengte (27 boringen);
- het herprofilen van sloten met natuurvriendelijke oevers rondom het hele plangebied, omtrek circa 3.245 m (66 boringen);
- het maken van de verbinding tussen de Ballensfeart en de Marsumer Feart en de daar aan te leggen duiker ten noorden van de defensie buisleiding (oppervlak nog onbekend).

BOORONDERZOEK

Als aangegeven in vorenstaande is in verschillende delen van het projectgebied nader booronderzoek noodzakelijk. Dit is door het archeologisch onderzoeksbureau De Steekproef uitgevoerd. Er zijn in het plangebied in totaal 103 boringen gedaan. De resultaten hiervan zijn in een afzonderlijke on-

¹ "De Haak om Leeuwarden (Gemeenten Menameradiel en Leeuwarden, FrL) Een Archeologisch Bureauonderzoek", De Steekproef bv, Zuidhorn, september 2014, steekproefrapport 2014-08/13Z, definitief, gewijzigde editie d.d. 12 december 2016.

² "Toetsing plantekeningen Haak om Leeuwarden", De Steekproef bv, Zuidhorn, 14 december 2016.

derzoeksrapportage opgenomen die als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing geldt³. Uit het onderzoek komt naar voren dat in het plangebied overwegend gelaagde getijdenafzettingen aanwezig zijn. Er zijn geen bodemlagen aangetroffen die zouden kunnen samenhangen met voor bewoning geschikte omstandigheden. De enige archeologische indicatoren betreffen 19de- en 20ste-eeuwse puin- en aardewerkdeeltjes die zeer verspreid door het plangebied in de geroerde toplaag zijn waargenomen. Relevante archeologische indicatoren ontbreken volledig. Er is dan ook geen aanleiding geweest voor een vervolgonderzoek. Evenmin zijn er archeologische resten gevonden waarmee tijdens de verdere planvorming rekening zou moeten worden gehouden. Door het onderzoeksbureau is geadviseerd het plangebied voor archeologie vrij te geven.

Conclusie

Gelet op het uitgevoerde onderzoek mag het planvoornemen op het archeologische onderdeel uitvoerbaar worden geacht.

NOTA BENE

De archeologische meldingsplicht blijft overigens onverminderd van kracht. Dit betekent dat wanneer bij graafwerkzaamheden vondsten worden aangetroffen waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het archeologie betreft, dit gemeld moet worden bij het bevoegd gezag, zijnde de gemeente Menameradiel.

3.1.2 Cultuurhistorie

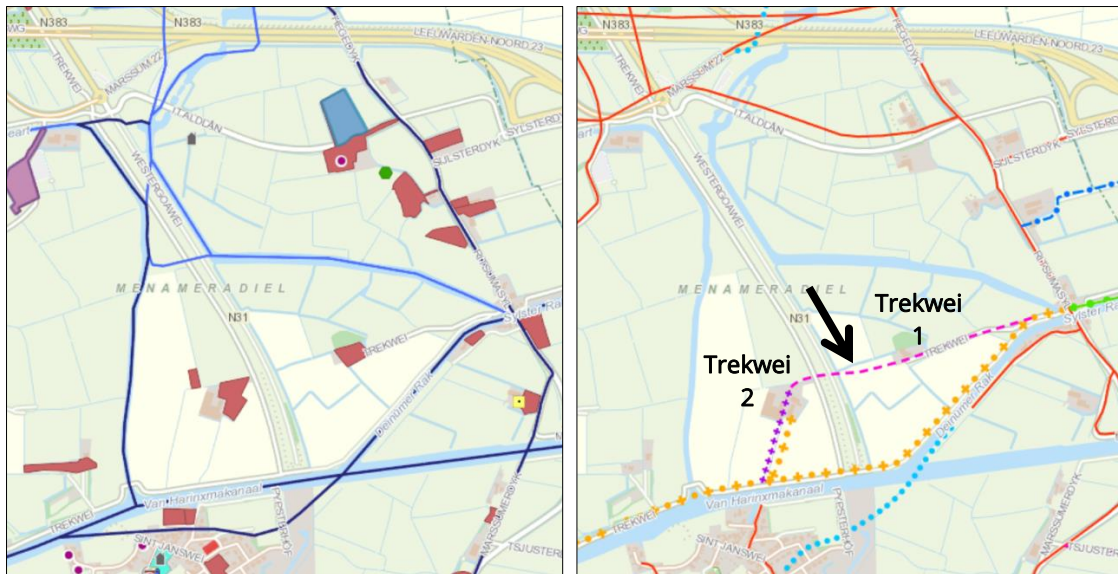
Toetsing

Uit de CHK2 blijkt dat in het projectgebied enkele cultuurhistorische elementen en objecten van belang aanwezig zijn. Dit betreft boerderijplaatsen, waar geen ruimtelijke ontwikkelingen in het kader van voorliggend planvoornemen zullen plaatsvinden. Verder raakt het projectgebied aan diverse watergangen (dorpsvaarten c.q. doorgaande vaarwegen) die uit cultuurhistorisch oogpunt van belang zijn, het gaat daarbij om de Ballensfeart (Menamer Feart), het Van Harinxmakanaal, het Deinum Rak en de Marsumer Feart. Deze cultuurhistorisch relevante lijnstructuren worden niet aangetast. Er vinden enkel ingrepen in het kader van oever- en kadverbetering plaats, alsook het realiseren van enige aanlegvoorzieningen. Hiervan mag worden verondersteld dat geen onevenredige inbreuk op de cultuurhistorie wordt gedaan.

Verder kan worden opgemerkt dat in het kader van het project Oude Paden, Nieuwe Wegen op grond van kaartmateriaal van de vroegere Provinciale Planologische Dienst er in het projectgebied sprake is van verloren gegane paden. Een deel hiervan wordt met de plannen hersteld. Dit is aangepijld in navolgende rechter figuur. Het gaat om het doortrekken van het pad bij Trekwei 1 richting Trekwei 2 en zal aansluiten op de te behouden parallelweg langs de vroegere provinciale weg.

---

³ *“De Haak om Leeuwarden, booronderzoek Marsum-Deinum Gem. Menameradiel (Frl.) Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek”*, De Steekproef bv, Zuidhorn, mei 2017, steekproefrapport 2016-11/10, concept.

Figuur 6. CHK2 (links) en Oude Paden en Nieuwe Wegen (rechts)

Conclusie

Met het planvoornemen van deze ruimtelijke onderbouwing is geen sprake van aantasting van cultuurhistorische waarden. Het planvoornemen is uitvoerbaar op dit punt.

3.2 Water

Normstelling en beleid

In de ruimtelijke ordeningspraktijk is de wettelijk verplichte 'watertoets' van belang voor het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van de ruimte. De watertoets wordt gezien als een procesinstrument dat moet waarborgen dat de gevolgen van ruimtelijke ontwikkelingen voor de waterhuishouding meer expliciet worden afgewogen. De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit en kwantiteit van water. Belangrijk onderdeel van de watertoets is het vroegtijdig afstemmen van ontwikkelingen met Wetterskip Fryslân als betrokken waterbeheerder.

Watertoets

Het planvoornemen is in het kader van de watertoets op 25-04-2017 via de digitale watertoets bij Wetterskip Fryslân ingediend. Op basis van de aangeleverde gegevens is met de digitale watertoets geconstateerd dat een 'normale procedure' moet worden gevolgd omdat binnen het projectgebied een regionale waterkering en een rioolpersleiding liggen en omdat oppervlaktewateren gegraven en gedempt worden. Ook ligt het projectgebied vrij voor de boezem, dat wil zeggen dat het gebied niet beschermd is tegen hoge waterstanden in de Friese boezem. Voorts gelden verplichtingen conform de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Waterwet om maatregelen te treffen om ecologische doelen te bereiken die per waterlichaam zijn vastgelegd en om deze te beschermen.

TOETSING

Per mail is op 18-05-2017 reactie van Wetterskip Fryslân ontvangen. Aan de hand van de Leidraad Watertoets is door Wetterskip Fryslân ingegaan op de diverse wateraspecten met betrekking tot de thema's veilig, voldoende en schoon. Het gehele advies in het kader van de watertoets is als bijlage 3 bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen. In onderstaande is volstaan met het opnemen van de meest relevante en concrete advisering voor het planvoornemen.

Tijdens de planvorming is overigens al frequent over het nu voorliggende plan gesproken tussen medewerkers van projectbureau Vrij Baan en Wetterskip Fryslân. Daarbij zijn ook al veel waterhuis-houdkundige zaken aan de orde gekomen. Wetterskip Fryslân gaat er van uit dat de nu vermelde adviezen ook worden opgevolgd en meegenomen in de verdere planvorming.

Veilig

Het projectgebied kruist ter hoogte van It Aldlân de kern- en beschermingszone van de **regionale waterkering**. De hoogte van de kering dient gewaarborgd te worden en te voldoen aan de eisen die Wetterskip Fryslân daaraan stelt.

Door klimaatverandering is **meerlaagse veiligheid** (zijnde veiligheid in drie lagen) in de ruimtelijke ordening en calamiteitenbeheersing een opkomend thema. Vooral laag 2 is van belang; het gaat er dan om dat de ruimte op een duurzame manier wordt ingericht. Op klimaatverandering kan worden geanticipeerd (klimaatadaptie) door de inrichting van het projectgebied af te stemmen op toekomstige dreigingen van overstromingen, wateroverlast, droogte en hittestress.

Voldoende

Het projectgebied ligt binnen de kern en beschermingszone van **hoofdwatergang** de Ballensfeart, Marsumer Feart, Deinumer Rak en Van Harinxmakanaal. Voor het aanbrengen van aanlegsteigers in het Deinumer Rak en de flessenhals wordt binnen de beschermingszone van de hoofdwatergang gewerkt en is een watervergunning benodigd.

Het projectgebied ligt in een **peilgebied** met boezempeil van -0,52 m NAP. Dit betreft een streefpeil. Het werkelijke peil is vanwege opstuwung en weersomstandigheden niet altijd gelijk aan het streefpeil. De geschatte maaiveldhoogte ligt tussen de +0,10 m NAP en +0,60 m NAP. Ter plaatse van de voormalige N31 loopt het maaiveld op.

Omdat het projectgebied vrij voor de boezem ligt, is er geen bescherming tegen hoge waterstanden in de Friese boezem middels een boezemkade. Er dient daarom rekening te worden gehouden met hoogwater in het kader van regionale wateroverlast. Het bijbehorend maatgevend boezempeil is -0,01 m NAP. Bij het bepalen van de aanleghoogte van het nieuwe fietspad dient met de **droogleggingsnorm** als maatgevende norm rekening gehouden te worden. Ook wordt geadviseerd met voldoende ontwateringsdiepte rekening te houden. Voor grondwateronttrekking bij de aanleg is een vergunning (ook bij lozing) of melding nodig.

Onderdeel van het plan is het dempen van oppervlaktewater. **Dempingen** dienen voor 100% te worden gecompenseerd in hetzelfde peilgebied. Er wordt voldoende nieuw oppervlaktewater gegraven om in deze compensatie te voorzien. Ook voor dempingen is watervergunning benodigd. Een toename van **verhard oppervlak** dient eveneens gecompenseerd te worden. Met het planvoornemen is echter sprake van de afname van de hoeveelheid verhard oppervlak door verwijdering van de weg. Er is dan ook geen compensatie nodig middels het aanleggen van nieuw oppervlaktewater.

Schoon

In het projectgebied ligt een **rioolwaterpersleiding**. Verzocht wordt om bij de uitwerking van de plannen rekening te houden met de beperkingen die hierop van toepassing zijn.

Verder ligt er ten aanzien van **ecologie** rondom het projectgebied een **KRW-opgave**. Provinsje Fryslân werkt met onder meer Wetterskip Fryslân aan het realiseren van deze opgave in het voorliggende planvoornemen. De afstemming hierover loopt en wordt in dat kader vormgegeven.

Om een goede **waterkwaliteit** te realiseren is het verder nodig dat wordt voorkomen dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Ook is het nodig dat met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal wordt gebouwd.

VERVOLG

Voor alle ingrepen in de waterhuishouding (waaronder het lozen van afvalwater op oppervlaktewater, het onttrekken van grondwater of het aanbrengen van een wijziging in het watersysteem) moet bij Wetterskip Fryslân tijdig een vergunning worden aangevraagd of een melding worden ingediend in het kader van de Waterwet.

Conclusie

De adviezen van Wetterskip Fryslân worden opgevolgd en meegenomen in de verdere planvorming. In dat geval bestaan er tot het voorliggende plan geen waterhuishoudkundige bezwaren.

3.3 Ecologie

Normstelling en beleid

In het kader van de uitvoerbaarheid van ruimtelijke plannen is het conform artikel 3.1.6 Bro noodzakelijk om aandacht te besteden aan de effecten op natuurwaarden. Effecten dienen te worden beoordeeld in relatie tot geldende wet- en regelgeving op het terrein van zowel de soorten- als wel de gebiedsbescherming.

SOORTENBESCHERMING

Relevante wetgeving betreffende de soortenbescherming is opgenomen in de Wnb. De bescherming van flora en fauna is in deze natuurbeschermingswet opgedeeld in twee categorieën, te weten 'strikt beschermde soorten' en 'overige beschermde soorten'. Voor beide categorieën is het verboden om opzettelijk exemplaren te doden, te vangen of te plukken, en voortplantingsverblijf- of rustplaatsen

opzettelijk te vernielen of te beschadigen. Een belangrijk verschil tussen beide beschermingsregimes is dat voor de strikt beschermde soorten aanvullend ook het opzettelijk verontrusten verboden is.

GEBIEDSBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de (van internationaal belang zijnde) Natura 2000-gebieden. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking heeft. Vanuit het provinciaal natuurbeleid (Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014) zet de Provinsje Fryslân in op het behoud en de ontwikkeling van natuurgebieden; specifiek het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) en Weidevogelleefgebied. Het NNN is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De NNN is als beleidsdoel opgenomen in de SVIR en is qua begrenzing en ruimtelijke bescherming uitgewerkt in de provinciale ruimtelijke verordening. Ook de specifieke inzet op de bescherming van Weidevogelleefgebied is hierin opgenomen.

Ecologisch onderzoek

Door Altenburg & Wymenga is in opdracht van de Provinsje Fryslân medio 2016 een geactualiseerde ecologische inventarisatie⁴ naar de opruimwerkzaamheden op een tiental locaties voor het tracé van de Haak om Leeuwarden uitgevoerd, waaronder ook delen van het projectgebied van deze ruimtelijke onderbouwing. Vanwege de nieuwe Wnb, die per 01-01-2017 in werking is getreden, is een oplegnotitie vervaardigd⁵ met betrekking tot de eerder opgestelde onderzoeksrapportage. Middels de oplegnotitie is inzichtelijk gemaakt op welke punten ten opzichte van het eerdere onderzoek wijzigingen met betrekking tot natuurwetgeving van toepassing zijn. De oplegnotitie maakt deel uit van de eerdere onderzoeksrapportage. Beide documenten gelden als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing.

Uit het verrichte ecologische onderzoek blijkt het volgende:

- Ten aanzien van de gebiedsbescherming veroorzaken de beoogde plannen geen conflict met de Wet natuurbescherming, mits lichtverstoring van mogelijk aanwezige vliegroutes en foerageergebied van Meervleermuizen wordt voorkomen. Deze eerder getrokken conclusie is met de inwerkingtreding van de nieuwe Wet natuurbescherming gehandhaafd
- Met de nieuwe Wet natuurbescherming worden de Bittervoorn en Kleine modderkruiper niet meer beschermd. Ten aanzien van de Kleine modderkruiper geldt dat de werkzaamheden niet meer hoeven te worden uitgevoerd volgens een door het ministerie van Economische Zaken goedgekeurde en relevante gedragscode. Ten aanzien van Bittervoorn geldt dat voor de werkzaamheden geen ontheffing nodig is. Omdat in 2016 wel een ontheffing is verkregen ten aanzien van het beschadigen, vernielen en verstoren van voortplantings- of andere vaste rust- of verblijfplaatsen van de bittervoorn (kenmerk FF/75C/2016/0441) dienen de werkzaamheden te worden

---

⁴ "Actualisatie ecologische beoordeling gebiedsontwikkeling Haak om Leeuwarden", Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv, Feanwâlden, A&W-notitie 2613, 2 juni 2016, conceptrapport.

⁵ "Oplegnotitie ecologische beoordeling gebiedsontwikkeling Haak om Leeuwarden", Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv, Feanwâlden, A&W-notitie 2613#2, 1 juni 2017, definitief.

uitgevoerd volgens de voorwaarden van de ontheffing. Ten aanzien van overige soorten geldt verder dat er door de nieuwe Wet natuurbescherming geen wijzigingen in de eerder getrokken conclusies zijn.

Conclusie

Het planvoornemen mag gelet op het uitgevoerde onderzoek ten aanzien van ecologie uitvoerbaar worden geacht.

3.4 Externe veiligheid

Normstelling en beleid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de woon- en leefomgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, aardgas of LPG. Het aandachtsveld van externe veiligheid richt zich op zowel inrichtingen (bedrijven) waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn als het transport van gevaarlijke stoffen. Dit vervoer kan plaatsvinden over weg, water en spoor en door buisleidingen. Het beleid is erop gericht te voorkomen dat te dicht bij gevoelige bestemmingen activiteiten met gevaarlijke stoffen plaatsvinden. Dit is verankerd in diverse wet- en regelgeving, zoals het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Barim: Activiteitenbesluit).

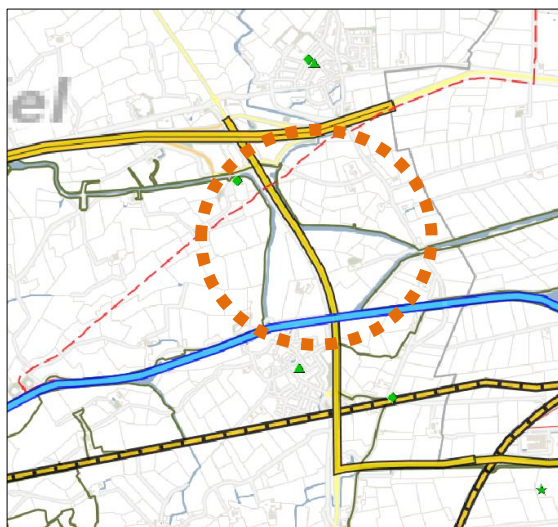
Toetsing

In het kader van het Interprovinciaal Overleg (IPO) is een zogenoemde risicokaart ontwikkeld. Hierin is informatie opgenomen die met risico te maken heeft; zowel risicobronnen als kwetsbare objecten worden getoond die aandacht verdienen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Om na te gaan of er voor het planvoornemen ook aandachtspunten aanwezig zijn, is de risicokaart geraadpleegd (zie figuur 7). Hieruit blijkt dat de volgende aspecten van externe veiligheid in het plangebied een rol spelen.

Door het noordelijk deel van het projectgebied loopt een ondergrondse brandstofleiding (kerosine) die de tankschepenlaad- en losplaats aan het Van Harinxmakanaal met Vliegbasis Leeuwarden verbindt. Deze kerosineleiding betreft een zogenaamde lagedrukleiding en valt daardoor formeel niet onder het Bevb. De situatie hieromtrent is echter wel kort beschouwd. De kerosineleiding betreft een leiding met een uitwendige diameter van 114 mm en een maximale werkdruk van 10 bar, heeft een $PR10^{-6}$ contour van 0 m met een dodelijke effectafstand van eveneens 0 m.

In de directe nabijheid is sprake van een risico-ontvanger betreffende afscheidscentrum Nij Andringastate. Ter plaatse kunnen zich op momenten meer dan 250 personen bevinden.

De in onbruik geraakte provinciale weg N31 is op de risicokaart nog aangemerkt als een risicobron in het kader van het 'transport van gevaarlijke stoffen'. Deze weg wordt met voorliggend plan uit het gebied verwijderd en is dan ook niet van invloed. Daarnaast geldt het aangrenzende Van Harinxmakanaal (met jaarlijks 15.000 passages) als risicobron in het geval van een 'ongeval op water' op deze vaarroute. Van een dergelijke risicobron is sprake als er minstens vijftig keer per jaar grote passagiersschepen varen. Het gevaar is dat schepen te maken kunnen krijgen met brand, ontploffing en aanvaringen; ze kunnen stranden, zinken of kapseizen op zee of op binnenwateren. Een dergelijk risico heeft geen betrekking op de voorgenomen herinrichting van het plangebied. Uit de gegevens van Basisnet Water blijkt verder dat er geen relevant risico ten aanzien van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het water bestaat.

Figuur 7. Risicokaart (IPO, 2017)

In het plangebied zijn tenslotte verschillende regionale waterkeringen gelegen die het achterliggende land beschermen tegen hoge waterstanden in de Friese boezem. Op dit thema is reeds in de waterparagraaf (3.2) ingegaan.

Conclusie

Uit oogpunt van externe veiligheid bestaan er geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van het planvoornemen van deze ruimtelijke onderbouw.

3.5 Hinder van bedrijven en voorzieningen

Wet- en regelgeving

Op grond van de Wet milieubeheer (Wm) zijn bedrijven en instellingen verplicht te voldoen aan de eisen van een AMvB, dan wel een milieuvergunning te hebben voor de exploitatie van het bedrijf, waarbij rekening gehouden dient te worden met de omliggende woonbebouwing. Door middel van de milieuwet- en regelgeving wordt (milieu)hinder door bedrijven en instellingen op hindergevoelige functies zo veel mogelijk voorkomen. Er dient te worden aangetoond dat een planvoornemen geen belemmering vormt voor nabijgelegen functies.

Toetsing

Met het planvoornemen van deze ruimtelijke onderbouw vinden verschillende ruimtelijke ingrepen ten behoeve van de herinrichting van water- en weginfrastructuur plaats. Hierbij is echter geen sprake van het mogelijk maken van nieuwe in de wet geregelde milieuhinderlijke of milieugevoelige functies of bebouwing die uit oogpunt van hinder van bedrijven en voorzieningen beschouwd zouden

moeten worden. Er is dan ook geen sprake van hinder van of voor bedrijven of voorzieningen dan wel woonfuncties vanwege het voorgenomen plan.

Conclusie

Van het aspect hinder van bedrijven en voorzieningen is geen sprake met betrekking tot het project.

3.6 Geluidhinder

Wet- en regelgeving

De Wet geluidhinder (Wgh) is erop gericht om de geluidhinder vanwege wegverkeerslawaai, spoorweglawaai en industrielawaai te voorkomen en te beperken. De Wgh bepaalt dat de 'geluidsbelasting' op gevels van woningen en andere geluidsgevoelige objecten niet hoger mag zijn dan een in de wet bepaalde norm die als voorkeursgrenswaarde wordt aangeduid.

Toetsing

Met het planvoornemen van deze ruimtelijke onderbouwning wordt niet voorzien in het oprichten van nieuwe geluidgevoelige objecten. Geluidhinder als gevolg van de aspecten wegverkeerslawaai, industrielawaai en luchtvaartlawaai is daarmee voor het project niet aan de orde.

Conclusie

De uitvoering van het planvoornemen wordt niet door geluidhinder belemmerd.

3.7 Luchtkwaliteit

Wet- en regelgeving

In de Wet milieubeheer (Wm) zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen voor diverse verontreinigende stoffen. Projecten die 'niet in betekende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet te worden getoetst aan grenswaarden voor luchtkwaliteit. Hiervan is bijvoorbeeld sprake wanneer een project minder dan 3% van de (toekomstige) grenswaarde voor stikstofdioxide (NO₂), fijnstof (PM₁₀) of zeer fijn stof (PM_{2,5}) bijdraagt, wat overeenkomt met 1,2 µg/m³. De grenswaarde hiervoor is in 2017 een toename van het aantal voertuigbewegingen met 1.401 auto's.

Toetsing

Het project omvat verschillende ruimtelijke ingrepen in het gebied die leiden tot een andere landschapsstructuur, zoals water ter plaatse van agrarische cultuurgrond en weginfrastructuur. Als gevolg van deze projecten mag echter worden verondersteld dat geen extra verkeer wordt gegenereerd. Hierom mag worden verwacht dat gestelde grenswaarden dan ook niet worden overschreden. De projecten kunnen derhalve worden beschouwd als 'niet in betekende mate' waardoor nader onderzoek naar luchtkwaliteit niet nodig is. In het kader van het Tracébesluit Rijksweg N31 Leeuwarden (De Haak om Leeuwarden) is bovendien onderzoek naar de luchtkwaliteit uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat zowel het toekomstige hoofdwegennet als het onderliggende wegennet voldoet aan de grenswaarden van de Wm.

Conclusie

Het project wordt niet belemmerd door het aspect luchtkwaliteit.

3.8 Bodemkwaliteit

Normstelling en beleid

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening moet in geval van ruimtelijke ontwikkelingen worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Ter plaatse van locaties die verdacht worden van bodemverontreiniging, moet in ieder geval een verkennend bodemonderzoek worden uitgevoerd. In geval van verontreinigingen is de Wet bodembescherming (Wbb) van toepassing. Hierin is geregeld dat als ter plaatse van een projectgebied ernstige verontreinigingen worden aangetroffen er sprake is van een saneringsgeval. Voor te ontgraven en eventueel buiten een projectgebied af te voeren gronden kan op basis van het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) een milieuhygiënische verklaring van de gronden noodzakelijk zijn (en is met bodemonderzoek te verkrijgen). Dit is echter sterk afhankelijk van de toepassingslocatie.

Verkennend (water)bodem- en verhardingsonderzoek

Door BK Ingenieurs uit IJmuiden is in 2016 onderzoek naar de land- en waterbodem in het projectgebied verricht⁶. Het gehele onderzoek geldt als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing. De diverse conclusies hiervan zijn hierna kort samengevat.

LANDBODEM

Met het uitgevoerde landbodemonderzoek is de huidige bodemkwaliteit ter plaatse van diverse deellocaties vastgesteld en in voldoende mate in kaart gebracht. Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat ter plaatse van de onderzoekslocatie maximaal licht verhoogde gehalten in grond en concentraties in het grondwater zijn aangetoond. De bodemkwaliteit ter plaatse van diverse dempingen (slootdempingen en gedeelte Marsumer Feart) en de oude weg (van Ritsumasyl naar de trekvaart) wijkt niet af van de bodemkwaliteit op overige delen van de onderzoekslocatie. Het uitvoeren van nader bodemonderzoek is niet noodzakelijk geweest. Verder geldt dat visueel geen asbestverdacht materiaal op het maaiveld of in de opgeboorde grond is aangetroffen. De locatie is onverdacht op het voorkomen van asbestverontreiniging.

WATERBODEM

Wat betreft het waterbodemonderzoek is slib in twee onderzoeksvakken (genummerd 13 en 16) aangemerkt als niet verspreidbaar op aangrenzende percelen, noch toepasbaar op landbodem en/of oppervlaktewater. Overig slib in vaarwateren als Deinum Rak, Marsumer Feart en Ballensfeart, alsook twee onderzochte sloten, blijkt wel verspreidbaar op aangrenzende gronden. Voor dit slib is

---

⁶ "Verkennend bodem- en waterbodemonderzoek en verhardingsonderzoek; Gebiedontwikkeling Haak om Leeuwarden, Deelgebied 2: Herinrichting Deinumerrak, Deelgebied 4: Herstel verkaveling Marsum-Deinum", BK Ingenieurs B.V., projectnummer 154106, IJmuiden, 15 maart 2016, versie 3.0.

de parameter minerale olie maatgevend. In de waterbodem zijn verder ook geen asbestverdachte materialen aangetroffen.

VERHARDING

Al het aanwezig asphalt in het projectgebied blijkt niet teerhoudend. Teervrij asphalt is geschikt voor hergebruik. Het funderingsmateriaal bevat indicatief geen asbest. Het gehalte minerale olie overschrijdt de samenstellingswaarden uit het Bbk waardoor dit op basis van het indicatieve onderzoek dan ook niet herbruikbaar is buiten de locatie van herkomst.

Conclusie

Gelet op het uitgevoerde (water)bodemonderzoek mag het project uitvoerbaar worden verondersteld.

3.9 Overig

3.9.1 M.e.r.-verantwoording

Beoordeeld moet worden of er activiteiten plaatsvinden die negatieve effecten op het milieu kunnen hebben. De grondslag hiervoor is enerzijds het Besluit m.e.r. en anderzijds de hiervoor beschreven onderzoeken. De activiteiten die in het projectgebied zijn beoogd, overschrijden geen drempelwaarden in de D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) Voor het planvoornemen geldt daarom de vormvrije m.e.r.-beoordeling. In dit kader kan worden aangegeven dat de milieueffecten van het planvoornemen in voorgaande paragrafen reeds voldoende zijn onderzocht. Op grond hiervan kan in alle redelijkheid worden vastgesteld dat de toekomstige activiteiten in het projectgebied geen onaanvaardbare gevolgen voor het milieu zullen hebben. Een m.e.r.-procedure is dan ook niet noodzakelijk.

3.9.2 Kabels en leidingen

In het projectgebied komt een brandstofleiding (ten behoeve van het verpompen van kerosine naar Vliegbasis Leeuwarden) voor die planologische bescherming geniet. Hierop is reeds nader ingegaan in paragraaf 4.4 handelend omtrent externe veiligheid. Verder zijn in en direct rondom het projectgebied geen planologisch relevante kabels en leidingen aanwezig die een belemmering zouden kunnen vormen.

3.9.3 Explosieven

In het kader van De Haak om Leeuwarden is vooronderzoek naar explosieven uitgevoerd. Hieruit bleek het nu voorliggende projectgebied als onverdacht voor het aantreffen van conventionele explosieven (CE). De kans op een toevallig vondst blijft echter aanwezig. Hierom is een werkprotocol⁷ opgesteld waarin de te nemen stappen zijn beschreven indien tijdens de uitvoering een verdacht object wordt aangetroffen.

---

⁷ "Werkprotocol: Haak om Leeuwarden; Omgang met mogelijk aanwezige explosieven – Herstel Landschap Marsum-Deinum", Explosive Clearance Group B.V., Wijchen, projectnummer 320-016, datum: 17-02-2017, documentnummer 320-016-WP-01.

3.9.4 Vliegbasis Leeuwarden

Vanwege Vliegbasis Leeuwarden dient in de directe omgeving van de vliegbasis rekening gehouden te worden met milieu- en overige technische belemmeringen. Het projectgebied ligt op enige afstand van de (landingsdrempels) van Vliegbasis Leeuwarden. Vanwege de veiligheid van het stijgen en landen van vliegverkeer brengt de vliegbasis bepaalde hoogtebeperkingen met zich mee. Voor het projectgebied is een obstakelbeheergebied en het radarverstoringgebied van Wier en Vliegbasis Leeuwarden van toepassing. Op basis van het radarverstoringgebied geldt een hoogtebeperking van 45 m. Voor het obstakelbeheergebied gelden vanaf 45 m oplopende hoogtebeperkingen. Omdat met voorliggend planvoornemen geen sprake is van het oprichten van bouwwerken met een dergelijke bouwhoogte, is regelgeving die verband houdt met de ligging van het projectgebied in obstakelbeheer- en radarverstoringgebieden niet van invloed.

4 Uitvoerbaarheid

4.1 Economische uitvoerbaarheid

4.1.1 Grondexploitatie

Op grond Grondexploitatiewet als onderdeel van de Wro geldt een gegarandeerd kostenverhaal als eis aan ruimtelijke plannen. Op grond van artikel 6.12 Wro stelt de gemeenteraad een exploitatieplan vast als verplicht onderdeel van een ruimtelijk plan voor gronden waarop een bouwplan is voorgenomen, tenzij het kostenverhaal op een andere wijze is gegarandeerd. Wat onder een bouwplan moet worden verstaan, is in artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aangegeven.

Doel van een grondexploitatie-regeling is het inzichtelijk maken van de financiële haalbaarheid en het bieden van meerdere mogelijkheden voor het kostenverhaal, waardoor er meer sturingsmogelijkheden zijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de publiekrechtelijke weg via een exploitatieplan en de privaatrechtelijke weg in de vorm van overeenkomsten. In het geval van een exploitatieplan kan de gemeente eisen en regels stellen voor de desbetreffende gronden.

De in voorliggende ruimtelijke onderbouwing omschreven ontwikkelingen betreffen in geen geval een bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 Bro. Een grondexploitatieplan is dan ook niet noodzakelijk. De bij de voorgenomen plannen betrokken overheden (Provincie Fryslân en Gemeente Menameradiel) verlenen hun medewerking aan de uitvoering van de herinrichting van het gebied en nemen de daarbij behorende financiële verplichtingen op zich. Zowel de provincie als de gemeente hebben hiertoe budgetgelden gereserveerd.

4.1.2 Planschadeverhaal

Door het verlenen van de omgevingsvergunning is er de kans dat door eigenaren van gronden in de directe omgeving van het projectgebied bij de gemeente op grond van artikel 6.1 Wro een verzoek tot tegemoetkoming in de planschade wordt ingediend. Diegenen die schade lijden omdat hun onroerend goed in waarde vermindert, kunnen de schade verhalen (voor zover deze redelijkerwijs niet voor de aanvrager behoort te blijven) wanneer dit boven de 2% van de waarde van het onroerend goed uitkomt. De mogelijke kosten die samenhangen met deze tegemoetkoming in de planschade worden door de initiatiefnemers gedragen.

4.1.3 Conclusie

Voorgaande betekent dat de uitvoerbaarheid van het planvoornemen van deze ruimtelijke onderbouwing niet door onvoldoende economische uitvoerbaarheid wordt belemmerd.

4.2 Maatschappelijk uitvoerbaarheid

4.2.1 Procedure om omgevingsvergunning

In art. 3.10 Wabo is bepaald dat voor de in deze ruimtelijke onderbouwing bedoelde omgevingsvergunning de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in dit artikel van toepassing is.

Na aankondiging in de Staatscourant en in één of meer plaatselijke dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen, wordt de ontwerp-omgevingsvergunning gedurende zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kan een ieder zienswijzen op het ontwerp naar voren brengen. Deze procedure is vastgelegd in de Algemene wet bestuursrecht, afdeling 3.4. Tevens draagt het bevoegd gezag zorg voor het verkrijgen van de verklaring van geen bedenking van Provinciale Staten door toezending van alle benodigde stukken (art. 3.11 Wabo).

De beslistermijn op de ontwerp-omgevingsvergunning van zes maanden begint te lopen daags na ontvangst van de aanvraag (art. 3.12, lid 7 Wabo). Deze beslistermijn mag eenmaal verlengd worden, met ten hoogste zes weken (art. 3.12, lid 8 Wabo). Na vaststelling van de omgevingsvergunning maakt het bevoegd gezag het vaststellingsbesluit bekend. De mededeling van het definitieve besluit wordt tevens langs elektronische weg gedaan en beschikbaar gesteld (art. 6.14 Bor jo. Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012).

Op de ontwerp-omgevingsvergunning moet tevens het overleg als bedoeld in art. 3.1.1 Bro worden gevoerd (art. 6.18 Bor). Indien door Gedeputeerde Staten of de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) een zienswijze is ingediend en deze zienswijze niet volledig is overgenomen, wordt het vaststellingsbesluit na zes weken na de vaststelling van de omgevingsvergunning bekendgemaakt. Uiterlijk zes weken na bekendmaking van het vaststellingsbesluit kan er beroep worden ingesteld bij de sector bestuursrecht van de rechtbank en eventueel hoger beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS).

4.2.2 Overleg ex. art. 3.1.1 Bro

In het kader van het bestuurlijk vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro wordt deze ruimtelijke onderbouwing aan verschillende maatschappelijke instanties aangeboden die daarmee in de gelegenheid worden gesteld om een overlegreactie op het plan in te dienen.

4.2.3 Tervisielegging ontwerp

Met het ter visie leggen van de ontwerp-omgevingsvergunning stelt de gemeente een ieder in de gelegenheid om kennis te kunnen nemen van, alsmede te reageren op, de inhoud van het planvoornemen.

Bijlagen

1. Illustratie

2. Archeologisch onderzoek

- *“De Haak om Leeuwarden (Gemeenten Menameradiel en Leeuwarden, FrI.) Een Archeologisch Bureauonderzoek”*, De Steekproef bv, Zuidhorn, september 2014, steekproefrapport 2014-08/13Z, definitief, gewijzigde editie d.d. 12 december 2016.
- *“Toetsing plantekeningen Haak om Leeuwarden”*; De Steekproef bv, Zuidhorn, 14 december 2016.
- *“De Haak om Leeuwarden, booronderzoek Marsum-Deinum Gem. Menameradiel (FrI.) Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek”*; De Steekproef bv, Zuidhorn, mei 2017, steekproefrapport 2016-11/10, concept.

3. Watertoets

- Aanvraag 25-04-2017
- Reactie 18-05-2017

4. Ecologisch onderzoek

- *“Actualisatie ecologische beoordeling gebiedsontwikkeling Haak om Leeuwarden”*, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv, Feanwâlden, A&W-notitie 2613, 2 juni 2016, conceptrapport.
- *“Oplegnotitie ecologische beoordeling gebiedsontwikkeling Haak om Leeuwarden”*, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv, Feanwâlden, A&W-notitie 2613#2, 1 juni 2017, definitief.

5. Explosievenonderzoek

- *“Werkprotocol: Haak om Leeuwarden; Omgang met mogelijk aanwezige explosieven – Herstel Landschap Marsum-Deinum”*; Explosive Clearance Group B.V., Wijchen, projectnummer 320-016, datum: 17-02-2017, documentnummer 320-016-WP-01.

6. Schetsontwerp

“Haak om Leeuwarden Noord/Midden en Westelijke invalsweg, Gebiedsontwikkeling Marsum-Deinum, Opruimwerkzaamheden TB en Schetsontwerp Herinrichting”, concept, 09-05-2017.

Colofon

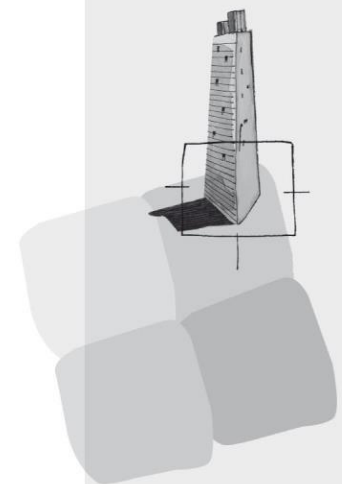
Opdrachtgever
Gemeente Menameradiel

Contactpersoon

5.1.2e

Rapport
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
148.00.01.13.02

BügelHajema Adviseurs bv
Adviseurs voor
leefomgeving en
omgevingsrecht BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 0592 314 035
E info@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens definitief geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	35